

Published in Florentin Smarandache și seducția polimorfismului. Analize, interpretări, cronici, articole, note și recenzii, pp. 395-399.

Editori: Al. Florin Țene, Andrușa R. Vătuiu. Sibiu: Agora, 2017; 843 pages.

ISBN 9781599735023.

Also appeared in *Olt Express*, Slatina, 16 iulie 2004.

Un jurnal de lagăr

T. Topoloveanu

Prin amabilitatea doamnei Marilena Preoteasa, profesoară, cândva editor al unei reviste slătinenene, ne-a fost dat să cunoaștem, nu direct, ci prin forța cuvântului scris și tipărit, peripețiile celor atrași înainte de 1989 de mirajul occidentului, sătui de vitregiile totalitarismului comunist.

“...Jurnal de lagăr”, care are ca autor pe Florentin Smarandache este, cum veți vedea, o mărturie zguduitoare pentru viața de lagăr “otoman” de dinaintea acceptării pe pământ american. Gândul evadării tânărului de 34 de ani din infernul ceaușist nu a fost împărtășit, din considerente îndeobște cunoscute, nici măcar soției de absolventul secției de informatică a Universității din Craiova, de dascălul încadrat la catedra de matematică a liceului din Bălcești, comuna sa natală, după ce fusese analist-programator la IUG Craiova, de cel care a predat în anii 1982-1984, și în Maroc, după care a fost profesor în Bănie și ... apoi la Drăgotești Dolj.

„Evoluția” sa profesională i-a marcat profund existența pentru că se socotea persecutat, deoarece nu

mai putea să mai publice nici literatură, nu i s-a dat voie să participe la un congres de matematică din California. Nu întâmplător, a lăsat de izbeliște familia, copiii săi, soția, manuscrisele și a ales libertatea.

Știa virtuțile lumii capitaliste deoarece călătorise în Franța și Spania, așa că a găsit un moment prielnic, mergând într-o excursie în Bulgaria, de unde a trecut în Turcia, rămânând în lagăr ca transfug.

A refuzat să meargă în Australia sau Canada, nepregetând să devină conjunctural spălător de vase în restaurante, săpător de șanțuri, încărcător-descărcător, la firme de soft-ware sau de terminale electronice.

Ex-profesorul, aflat în căutarea unui eldorado american a muncit ca necalificat în construcții, și-a pus în gând să supraviețuiască în lagărele din Istanbul și Ankara (1988-1990), suportând tot felul de înjosiri cu stoicism, fără să-i uite pe cei care l-au huiduit și mazilit ca profesor într-o comună, deși predase la un colegiu din Bănie și avea contribuții deosebite într-ale matematicii și scrisului.

Ni s-au părut reale paginile de jurnal adunătura borfașilor, răufăcătorilor, bețivilor întâlniți în lagăr, atmosfera de suspiciune omniprezentă: „În camp, fiecare suspectează pe fiecare, în special printre români”.

De aceea, vede lagărul ca pe o „testare” psihologică sui generis, acolo unde „toți îți sunt prieteni în față și dușmani în dos”. Ca să suporte calvarul, încearcă să evadeze în artele plastice, atras fiind de acuarele, însă recunoaște că nu le stăpânește la fel precum matematica și literatura.

Mâhnirea, poate chiar disperarea, îl macină sufletește pentru că în pofida insistențelor, corifeii diasporei – Tudoran, Virgil Ierunca, Monica Lovinescu – nu-i răspund la scrisori, iar sprijinul concret pentru a fi primit în America este așteptat zadarnic și de la domnii Baci, Flonda și C. Drăgan cu care corespundează.

Are capacitatea de a nu dispera total, deși vede viața de lagăr în internaționalismul ei, cu specific sud-est european, cu spionii meniți să destabilizeze, să provoace panică, să deruteze.

Suportă teroarea borfașilor, mizeria din lagăr, agresivitatea bețivilor și asaltul mediocrității, descrie în puzderia de epistole scrise în patru luni și jumătate -150 sau în ceva mai mult de nouă luni – 400.

Dincolo de „Jurnalul de lagăr” se cuvine să conchidem, laolaltă cu prof. Ion Rotaru, care a scris un fel de prolegomene la acesta, evidențiat de noi in extenso, Florentin Smarandache, prin ceea ce a văzut lumina

tiparului în Maroc, SUA, România se dovedește un creator prolific într-ale matematicii, poeziei, teatrului, pamfletului.

„America, paradisul diavolului” este și ea relevantă pentru figurile pitorești de refugiați, vagabonzi, visători și dezamăgiți de raiul american. Olteanul ofuscat spune că americanul se joacă, nu în vorbe, ci fapte cu viața noastră la loteria vizelor.

Paradoxal, emigrantul român sătul de totalitarism comunist se ridică și împotriva totalitarismului american. Cât de obiective și pertinente sunt aprecierile autorului, greu de spus pentru că olteanul hulit devine ulterior acceptării emigrării, profesor asistent de matematică la University on New Mexico (Gallup), găsind în sfârșit teren propice afirmării profesionale.

Inventatorul ”paradoxismului” rămâne un fel de avangardist căruia nu-i sunt străine teribilismul, jocul de artificii poetice.

Apatridul se mândrește și cu un NONROMAN, un autentic pamflet swiftian, cu întâmplări într-o lume imaginară Wodania (România ceașistă).

Valoarea acestuia este discutabilă, îndoielnică, dar se cuvin a fi apreciate creațiile de teatru meta-istoric – *O lume întoarsă pe dos* și *Patria de animale*, autentice satire la

adresa totalitarismului care definește mișcarea paradoxistă de sorginte țăărănească olteano-vâlceană, cum conchide criticul literar Ion Rotaru.